

Nr 1 2001 - Ledaren

Norska fårdriften måste ändras

NORGE HAR DOMINERAT STORT i media under vintern. Det aviserade beslutet att avliva två vargflockar "inskränktes" till en flock och ett nybildat par. Den andra flocken man hade tänkt avliva har redan mist alfahanen, som blev lagligt skjuten i höstas, så man lär uppnå det man ursprungligen avsåg och lite till. Troligen kommer denna flock att upplösas. Den här gången ställde sig inte Oslo namsrett på de klagandes sida. När detta läses kan vargslakten redan vara genomförd. För oss svenskar ter sig allt detta helt groteskt. Men man måste ha i minnet att opinionsläget och förhållandena är annorlunda i Norge. Främst handlar det om sättet att bedriva fårskötsel. Fåren går under tre sommarmånader helt fria på fjället och är naturligtvis mycket utsatta för rovdjur, men också för andra faror. Likhetera med renskötseln är påfallande. Det är dock orimligt att ett land som Norge inte skall kunna ha rimligt stora numerärer av rovdjur. Endast lostammen är relativt god. Björnarna är få trots att tätheten öster om gränsen är relativt hög. Järven är utsatt och nu vill man inte tillåta mer än en spillra av varg. Något måste göras för att bättre anpassa tamdjursdriften till rovdjursförekomsten. Det görs inte över en natt, men det är angeläget att sätta fart.

ETT LJUS I MÖRKRET är däremot Rovdjurspropositionen, som blev bättre än väntat. Regeringen har uppenbarligen tagit intryck av vad som framförts, inte minst från naturvårdssidan. Förbättringarna ligger bland annat i att det tydligt definieras vad som menas med miniminivåer. De är inte slutmål, vilket ofta hävdats i debatten. När det gäller varg och järv går regeringen ett steg längre och fastställer etappmål, det vill säga man syftar klart mot ännu högre tal. Propositionen talar till och med om långsiktigt livskraftiga stammar vilket vi nästan inte hade vågat hoppas på. För vargen avser etappmålet enbart Sverige och inte Skandinavien, vilket var utredningens förslag. Dessutom föreslås kraftfulla åtgärder mot jaktbrott, bland annat skärpta straff. Anslagen till bidrag och ersättningar för rovdjursskador höjs rejält och ytterligare medel anslås till forskningen och information. Vargen föreslås bli återinförd i §28 jaktförordningen (skyddsjaktsparagrafen). Rovdjursförbundet anser att detta är för tidigt, men paragrafen behålls i nuvarande lydelse. Alltså inte den lydelsen som utredningen föreslog, vilken var betydligt mer negativ ur bevarandesynpunkt. Dessutom deklarerar regeringen tydligt att vargen åter kommer att tas bort ur paragrafen om vargstammen inte fortsätter att visa en positiv utveckling. Nu återstår bara att se vad riksdagen säger. Om propositionen går igenom i nuvarande form har en god grund lagts för bevarandet av de stora rovdjuren i vårt land.

LOJAKTSBESLUTET FICK I ÅR en lite annorlunda utformning beroende på att den svenska lojakten anmälts till EU-kommissionen som stridande mot EU:s art- och habitatdirektiv. Rovdjursförbundet har i flera år hävdats denna åsikt. Naturvårdsverket fick nu tillämpa åtskillig uppfinningsrikedom för att kunna medge någon jakt utanför renskötselområdet. Motiveringen blev att jakt måste tillåtas för att upprätthålla en positiv inställning hos jägarkåren så att jägarna även i fortsättningen vill inventera lodjur! Om jag vore aktiv i någon av jägarorganisationerna skulle jag se detta som en grov förolämpning. Verket anser att jägarnas naturintresse är så dåligt att de inte vill hjälpa till att inventera om de inte får jaga lodjur. Tyvärr ligger det nog en del i det. Även från jägarhåll har man ju framhållit att det blir

svårare att få frivilliga till inventeringarna om jakt inte medges. Om det verkligen är så, måste vi överge alla illusioner om jägarkårens stora naturintresse, som de själva gärna och ofta framhåller. Jag vet att det finns en mycket stor andel av jägarkåren som har ett genuint naturintresse, men tyvärr vet jag inte om jag vågar tro att de är i majoritet. Till Naturvårdsverkets beslut om lojakt utanför renskötselområdet fogades en reservation undertecknad av två personer. Verkets egna jurister!

BJÖRN LJUNGGREN